గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ K. సురేందర్

క్రిమినల్ అప్పీల్ No.1243/2008

తీర్పు:

1. ఆర్థిక నేరాల కోర్టు సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii), కస్టమ్స్ చట్టము కింద నేరాలకు ప్రతివాదులను 1 నుండి 4/A-1 నుండి A-4 వరకు దోషులుగా నిర్ధారిస్తూ జారీ చేసిన నేరారోపణ ఉత్తర్వును రద్దుచేస్తు క్రిమినల్ అప్పీల్ No.186/2007లో మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జి తీర్పును ఆక్షేపిస్తూ ప్రస్తుత అప్పీల్ ను డిప్యూటీ కమీషనర్, కస్టమ్స్ రాష్ట్రం తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించి దాఖల చేశారు.

2. క్లుప్తంగా, డిప్యూటీ కమిషనర్, కస్టమ్స్ కేసు ఏమిటంటే, డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ రెవెన్యూ ఇంటెలిజెన్స్ (డిఆర్ఐ) సేకరించిన నిర్దిష్ట ఇంటెలిజెన్స్సమాచారం ఆధారంగా తేది 11.12.1999 న హైదరాబాద్ నుండి సింగపూర్ కు ఎయిర్ ఇండియా విమానంలో విదేశీ కరెన్సీని భారతదేశం నుండి అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్నట్లు పక్కాసమాచారముతో కస్టమ్స్ అధికారులు ప్రతివాది/A1 ను అడ్డగించి Rs.54,20,855/- విలువైన వివిధ దేశాల కరెన్సీని కనుగొన్నారు.

3. ఆ కరెన్సీ సింగపూర్ డాలర్లు, కెనడియన్ డాలర్లు, యుఎఇ దిర్హాములు, సౌదీ అరేబియా రియాల్స్, ఒమానీ రియాల్స్.

4. RBI నుండి ప్రత్యేక లేదా సాధారణ అనుమతి లేకుండా భారతదేశం నుండి అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నించినందున, అట్టి కరెన్సీని, తగిన చట్టపరమైన విధానాన్ని అనుసరించి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అది FERA మరియు కస్టమ్స్ ఉల్లంఘన చట్టము కింద కేసు నమోదైంది.

5. విచారణ సమయంలో ఆర్థిక నేరాల కోర్టులో వాది తరపున PWs 1 నుండి 7 వరకు విచారించారు మరియు Exs.P1 నుండి P47 వరకు గుర్తించబడ్డాయి. ప్రతివాదుల తరపున DWs 1 నుండి 3 వరకు విచారించబడ్డారు మరియు Exs.D1 నుండి D12 వరకు గుర్తించబడ్డాయి. కస్టమ్స్ చట్టము,

1962 లోని సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద మొత్తం నలుగురు నిందితులపై అభియోగాలు మోపారు.

6. ఈ కేసులో కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) లోని అంశాలు కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కిందకు రాకుండా రూపొందించబడ్డాయని ఆర్థిక నేరాల కోర్టు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కనుగొన్నారు. తదనుగుణంగా, కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద అభియోగాలు రూపొందించబడినప్పటికీ, ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించారు.

7. నిందితుడు నేరారోపణ ఉత్తర్వులతో భాధితుడై మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జి ముందు అప్పీల్ చేయడానికి మొగ్గు చూపాడు. విదేశీ కరెన్సీని అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి నిందితులు సహకరించారని, అది కస్టమ్స్ చట్టము ఉల్లంఘన అని సెషన్స్ జడ్జి కనుగొన్నారు. అయితే, సెషన్స్ కోర్టు జడ్జి ఈ క్రింది కారణాల వల్ల ముద్దాయిలను నిర్దోషులుగా ప్రకటించారు;

i) కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద కాకుండా కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద నిందితులను విచారించడానికి Ex.P8 కింద అనుమతి మంజూరు చేయబడింది;

ii) కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద ఎటువంటి అభియోగం రూపొందించనప్పుడు, ఆరోపణల ఉల్లంఘనకు తమను తాము రక్షించుకోవడానికి A1 నుండి A4 లకు ఎటువంటి సందర్భం లేదు;

iii) కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద నిబంధనలను ఉల్లంఘించినట్లు ఫిర్యాదులో నిందితులపై ఎటువంటి ఆరోపణలు లేవు;

iv) కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 ((1) (బి) (ii) కింద అభియోగాన్ని రూపొందించడానికి మరియు ఆరోపణను దిగువ కోర్టుకు తిరిగి పంపించి విచారణకు ఆదేశించడానికి చెల్లుబాటు అయ్యే ఆధారాలు లేవు.

8. కస్టమ్స్ చట్టము లోని సెక్షన్ 137, ఏదైనా నేరాన్ని కస్టమ్స్ చట్టం సెక్షన్ 135 కింద గుర్తించడానికి అనుమతి మంజూరు అనేది ముందస్తు షరతుగా నిర్దేశిస్తుంది. ఎలాంటి అనుమతి మంజూరు ప్రక్రియలు లేనందున, నిందితులు నిర్దోషులుగా ప్రకటించబడటానికి అర్హులు.

9. కస్టమ్స్ డిప్యూటీ కమిషనర్ తరపున హాజరైన ప్రత్యేక న్యాయవాది, ప్రత్యేక కోర్టు అభియోగాలు మోపలేదనే కారణంతో మాత్రమే సెషన్స్ జడ్జి, ముద్దాయిలను నిర్దోషులుగా ప్రకటించడంలో తీవ్రమైన పొరపాటు చేశారని వాదించారు. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద సమర్పించిన సాక్ష్యము నేరాన్ని రుజువు చేసింది, కావున ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించడంలో ఎటువంటి లోపం చేయలేదు ఎందుకంటే కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద నిందితుడిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి Ex.P8 కింద అనుమతి ఇవ్వబడినది. తదనుగుణంగా, సెషన్స్ న్యాయమూర్తి యొక్క ఫలితాలకు చట్టపరమైన ఆధారం లేనందున, నిర్దోషిగా ప్రకటించే ఉత్తర్వులను తిప్పికొట్టడానికి ఇది తగిన కేసు అని ప్రత్యేక న్యాయవాది వాదించారు.

10. మరోవైపు, నిందితుడి తరపున హాజరైన న్యాయవాది, సెషన్స్ జడ్జి నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించడంలో చట్టపరమైన ప్రాతిపదిక ఉందని సమర్పించారు. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద నిందితుడిని విచారించడానికి సంబంధిత అధికారి ఎటువంటి అనుమతి మంజూరు చేయనప్పుడు, ఆ సెక్షన్ కింద నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించే అవకాశం లేదు కాబట్టి సెషన్స్ జడ్జి ఖచ్చితమైన మరియు ఆమోదయోగ్యమైన కారణాలను ఇస్తూ నేరారోపణ ఉత్తర్వును తిప్పికొట్టారు.

11. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద నిందితుడిని విచారించడానికి సంబంధిత అధికారి నుండి ఎటువంటి చట్టపరమైన అనుమతి లేనందున, ఈ సెక్షన్ కింద నిందితుడిని విచారించే అవకాశం లేదు అని సెషన్స్ జడ్జి కనుగొన్నారు. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద

నేరానికి పాల్పడిన నిందితుడిని విచారించడానికి అధికారిక అనుమతి ఇచ్చినప్పటికీ, సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద నేరాన్ని విచారించడానికి అది ఎటువంటి అనుమతిని ఇవ్వదు.

12. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 137 దృష్ట్యా, కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 ప్రకారం ఏదైనా నేరాన్ని గుర్తించడానికి అనుమతి మంజూరు అనేది ముందస్తు షరతు.

13. కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) మరియు సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) రెండు వేరు అయిన వివిధ రంగాలలో పనిచేస్తాయి మరియు కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (ఎ) (ii) కింద అనుమతి మంజూరు చేయబడిన తర్వాత, కస్టమ్స్ చట్టము సెక్షన్ 135 (1) (బి) (ii) కింద కూడా విచారణ కొనసాగించవచ్చని చెప్పలేము. ఈ పరిస్థితులలో, నేరారోపణ ఉత్తర్వుని తిప్పికొట్టడంలో సెషన్స్ జడ్జి ఆదేశంలో నాకు ఎటువంటి బలహీనత కనిపించలేదు.

14. గౌరవనేయమైన సుప్రీమ్ కోర్ట్, రవి శర్మ వర్సెస్ స్టేట్ (ఎన్. సి. టి ఢిల్లీ ప్రభుత్వం) మరియు **మరొక కేసు** లో నిర్దోషిత్వానికి వ్యతిరేకంగా అప్పీల్ను విచారించేటప్పుడు, ముఖ్యంగా రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను విశ్లేషించినప్పుడు, ట్రయల్ కోర్ట్ అభిప్రాయం సాధ్యమయ్యేదిగా పేర్కొనగలదా అని అప్పీలేట్ కోర్ట్ పరిగణించవలసి ఉంటుందని పేర్కొంది.కారణం ఏమిటంటే, నిర్దోషిగా ప్రకటించే ఉత్తర్వు నిందితుడికి అనుకూలంగా అమాయకత్వం అనే భావనను పెంచుతుంది.అందువల్ల, అప్పీలేట్ కోర్టు నిర్దోషిగా ప్రకటించే ట్రయల్ కోర్టు ఉత్తర్వులను తిప్పికొట్టడంలో సాపేక్షంగా నెమ్మదిగా ఉండాలి.

15. ఈ పరిస్థితులలో, ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలలో, ఎటువంటి అనుమతి మంజూరు లేనప్పుడు మరియు రవి శర్మ vs **రాష్ట్రం (ఢిల్లీ ఎన్. సి. టి. ప్రభుత్వం) మరియు మరొక కేసు (పైన పేర్కొన్నవి),** కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆధారపడటం.

ఈ న్యాయస్థానం అప్పీల్ను అనుమతించడానికి మొగ్గు చూపదు.

16. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీల్ను కొట్టివేస్తు, దానికి కొనసాగింపుగా, పెండింగ్లో ఉన్న వివిధ విషయములు పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడతాయి.

——————————————————

కె. సురేందర్, న్యాయమూర్తి

తేదీః13.06.2023

గమనికఃగుర్తించవలసిన ఎల్ఆర్ కాపీ.బి/ఓ.కెవిఎస్ 10

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి కె. సురేందర్

క్రిమినల్ అప్పీల్ No.1243/2008

తేదీః13.06.2022.

కెవిఎస్